Översikt av svenska arter till underfam. *Coenosiinæ*.

Diptera: *Muscidae*.

Av

O. RINGDAHL.

Coenosiinæ skiljer man i allmänhet från övriga underfamiljer inom *Muscidæ* på sternopleuralborsten, som äro fästa på ungefär lika avstånd från varandra, medan hos övriga underfamiljer de bakre äro mera närmade till varandra. Av övriga kännetecken kunna följande framhållas. Alla hannar äro bredpannade, och hos båda könen saknas pannstrimborst (korsborst). Präalarborst saknas alltid, och i regel finnas 3 postsuturala dorsocentralborst. Sugsnabel glänsande. Hannarnas bakkropp är i allmänhet något så när cylindrisk, mindre ofta oval eller äggformig och är vanligen tecknad med pariga fläckar.

Släktet *Chelisia* Rond., som ofta räknas till denna underfamilj, hör dock ej alls hit utan har sin rätta plats i *Hylemyiinæ*.

Bestämningstabell till släktena:

1. Pannans bredd större än längden, t^2 på insidan med ett borst, antenner något framåtsträckta. *Schoenomyza* Hal.
—. Panna längre än bred, t^2 utan borst på insidan, antenner tryckta till ansiktet. 2
2. Kantribban slutande vid 3 längribbans spets. *Allognota* Pok.
—. Kantribban nående till 4 ribban 3
3. 2 *dc* framför tvärsömmen, det främre mer än hälften så långt som det bakre 4
—. Endast 1 *präs. dc* eller stundom 2 men i dylikt fall är det främsta kort och ej mer än 1/3 av det bakre 8
4. Postvertikalborst av nästan samma längd som ocellarborsten, hannens buklameller tubformigt nedskjutande. *Macrorchis* Rond.
—. Postvertikalborst mycket kortare och svagare än ocellarborsten, hannens lameller ej nedskjutande 5
5. Ben och antenner delvis gula. *Lispocephala* Pok.
—. Ben och antenner svarta 6
6. 4 *posts. dc*, ett extra borst under det främre *st*. *Paracoenosia* Ringd.
—. Intet borst under främre *st*, 3 *posts. dc* 7
7. Panntriangel nående fram till antennbasen, ♂: panna av ögats bredd, bakkropp kort, brett äggrund, fotputor och klor mycket korta. *Limnospila* Schnabl.
—. Panntriangel knappt nående pannans mitt, ♂: panna knappt av halva ögats bredd, bakkropp nästan cylindrisk, fotputor och klor förlängda. *Pseudocoenosia* Stein.

8. Ocellarborst fina, t^3 hos ♀ med posteroventralt apikalborst, ben märkligt långa, bakkropp påfallande lång och smal. *Spanochæta* Stein.
—. Ocellarborst starka, t^3 hos ♀ utan *pv ap*.......... 9
9. 2 främre *dc*, det främsta 1/3—1/2 så långt som det bakre, bakkropp hos ♂ äggrund, hypopyg ej framträdande. *Dexiopsis* Pok.
—. Vanligen endast 1 *präs. dc*, bakkropp hos ♂ vanligen cylindrisk, mera sällan äggrund, hypopyg tydligt framträdande. *Coenosia* Meig.

Lispocephala Pok.[1]

Rätt robusta arter med ganska korta ben och hos ♂ oval-konisk-cylindrisk bakkropp med tydligt framträdande hypopyg. Antenner vanligen ganska korta, antennborst, pubescent-kortfjädrat, 2 bakåtriktade orbitalborst, inre och yttre vertikalborst starka hos bägge könen, panna hos ♂ ungefär av ögats bredd, *a* tydliga och ofta starka, bakkropp hos alla arterna med runda, brett åtskilda fläckar, t^3 med ± utvecklat posteroventralt apikalborst, med 1 *av* och utom präapikalborstet 2 *ad*, undre vingfjäll måttligt-långt framskjutande.

1. Ben, antenner och palper helt gula *rubricornis* Zett.
—. Lår svarta, tibier gula, antenner vid basen gula.......... 2
2. Tvärribbor beskuggade. *alma* Meig.
—. Tvärribbor ej beskuggade.......... 3
3. t^2 på framsidan med ett borst, kostaltagg tydlig. *verna* Fabr.
—. t^2 utan borst på framsidan, kostaltagg saknas. *erythrocera* R. D.

1. *alma* Meig. Störst inom släktet, 4—+5 mm av ljusgrå färg. ♂: Antennborst pubescent, palper förtjockade, liksom hos övriga arter gula, skutell på sidorna vid basen vanligen med en rund fläck, bakkropp vid basen ± gulaktig, ofta med antydan till rygglinje, t^1 utan mittborst t^2 utan borst på framsidan, f^3 med långa *av* och *pv*.

♀: bakkropp med eller utan gult vid basen.

Förekommer tämligen allmänt och är känd från Skåne till Lappland. Går på fjällen upp i reg. alp. Då den är funnen så sent som i november och på våren redan i mars, är det sannolikt, att arten kan övervintra. Den är dock ej blott en tidig vår- och senhöstart utan träffas också under sommarmånaderna.

2. *verna* Fabr. Vanligen något mindre än den föregående och av mörkare grå färg. Antennborst nästan kortfjädrat, *a* kortare än hos *alma*, skutellfläckar saknas, bakkropp utan gult, vingar och vingfjäll något gulaktiga.

Förekommer enl. Zetterstedt från Skåne till Lappland, juni—sept. Bland sumpvegetation i kärr och på stränder.

3. *erythrocera* R. D. Är den minsta inom släktet, 2,5—4 mm antennborst starkt pubescent, bakkropp utan gult, vingar klara, vingfjäll vita.

Synes vara den allmännaste arten och är utbredd från Skåne till

[1] Till detta släkte kommer ännu en svensk art, som av förf. beskrivits under namnet *L. fuscitibia* n. sp. (Opusc. Entomol. 1944 s. 17).

Lappland. På fjällen även i reg. alp. Som föreg. på fuktiga ängar och strandvegetation, april—sept.

4. *rubricornis* Zett. Antennborst svagt pubescent, thorax grå, ostrimmad, bakkropp långsträckt oval, gul med brunaktiga fläckar på 2, 3 och 4 segm. och en av fläckar bildad ryggstrimma, buklameller med borstfrans, t^1 utan eller med kort borst, t^2 med 1 kort *ad* och *pd*, vingfjäll vitaktiga, det undre måttligt framskjutande, l. 3—+3,5 mm.

Arten är hittills i vårt land endast funnen på Fårön, där Boheman fann den bland sanddynerna vid Ulla Hau, aug. 1847.

Anm. Stein ansåg denna art först vara en *Dexiopsis* men överflyttade den sedermera till släktet *Lispocephala*. Den har liksom övriga arter i det sistnämnda 2 jämnstarka *präs. dc*, 2 bakåtriktade orbitalborst och 2 *ad* på t^3, vilket är avvikande från *Dexiopsis*. Till det yttre är den eljest mycket lik *D. pallicornis* Zett. och förekommer liksom denna, synes det, på flygsandsfält. Författaren har varit i tillfälle se ex. från Riksmuseum.

Limnospila Schnabl.

Släktet synes bilda en övergång till *Limnophora* R. D.

albifrons Zett. Liten art, 2,5—3,5 mm, av bred kroppsform. ♂: panna något bredare än ett öga, sedd framifrån vitglänsande, 1 bakåt riktat orbitalborst, yttre vertikalborstet ungefär $^1/_2$ av det inre, antenner palper och ben svarta, thorax ostrimmad, *a* korta men kraftiga, bakkropp kort och bred, 1. segm, ± svart, 3. och 4. med ett par rundade fläckar och en smal ryggstrimma, t^2 med 1 *ad* och 1 *pd*, f^3 med 3 *av* vid spetsen, inga eller endast 1 kortare *pv*, t^3 med 1 eller 2 *av* och *ad*, vingfjäll vita, det undre långt framskjutande.

♀: i huvudsak lik ♂.

Är hittills känd från Skåne, Öland och Gotland. Den förekommer på strandängar vid kusten och är på sina ställen ganska allm., juli, aug.

Paracoenosia Ringd.

Släktet torde liksom det föreg. närma sig *Limnophora* R. D.

abnormis Stein ♂: panna ungefär 1/4 av ögats bredd, pannstrimma knappt dubbelt så bred som orbiterna, yttre vertikalborst ungefär 1/2 av de inre, huvud högt, antenner ganska korta med nästan naket borst, thorax och bakkropp blågråaktigt pudrade den förra utan tydliga strimmor, *a* kraftiga i närstående rader, den senare oval, tjock med stort hypopyg och med pariga av en ryggstrimma åtskilda fläckar på 2. och 3. segm., även 1. segm. med ett par mindre fläckar, ben svarta med gula tibier, t^1 utan mittborst, t^2 utan *ad*, f^3 med *av* och *pv*, t^3 med 1 *av* och 1 *ad*, klor och putor måttliga, vingfjäll vita, det undre långt framskjutande, l. ca. 5 mm.

♀: panna något mer än 1/2 ögats bredd, pannstrimma smal med till antennbasen nående triangel, orbiter med småborst, 2 bakåtriktade orbitalborst, t^1 med mittborst, t^2 med 1 *ad*.

Arten hittills sällsynt funnen i Skåne och Uppland.

Pseudocoenosia Stein.

solitaria Zett. ♂: huvud längre än högt med något framstående panna, denna ca. hälften av ögats bredd, pannstrimma föga bredare än orbiterna, 1 bakåtriktat orbitalborst, yttre vertikalborst 2/3 så långa som de inre, postvertikalborst korta, antenner långa med pubescent borst, thorax och bakkropp grå, den förra ostrimmad, den senare nästan cylindrisk med ett par ganska små och föga framträdande fläckar på 2. och 3. segm., hypopyg ganska stort, buklameller långa, borsten på kropp och ben långa, *a* korta, ben svarta, t^1 med 1 mittborst och 1 något kortare på framsidan, t^2 med 1 eller 2 *ad*, 1 *pd*, f^3 med mycket långa men ganska fina *av* och *pv*, t^3 med 2 *av* och 2 *ad*, putor och klor rätt långa, vingfjäll vitaktiga, det undre långt framskjutande, l. 5—6 mm.

♀: som ♂ men pannan bredare, 1 eller 2 bakåtriktade orbitalborst, panntriangeln nående pannans mitt, bakkroppsfläckar endast svagt skönjbara.

Förekommer över hela landet från Skåne till Lappland men sannolikt allmännast i mellersta och norra Sverige, juni, juli.

Dexiopsis Pok.

Panna ungefär av ögats bredd, nästan lika bred hos bägge könen, postvertikalborst nästan lika kraftiga som ocellarborsten, antenner täml. korta eller av medellängd, antennborst fint pubescent—nästan naket, *a* i närstående rader, bakkropp oval—äggrund, ben delvis gula, t^1 med mittborst, t^2 med 1 *ad* och 1 *pd*, t^3 med 1 *av* och 1 *ad*, fotputor och klor ganska korta, vingar med obetydlig kostaltagg, analribba kort, vingfjäll olikstora, det undre långt framskjutande.

Arterna träffas merendels vid havsstränder på sandiga ställen i Elymus-Psammavegetation.

1. Lår till största delen svartgrå, antenner och palper svarta. *lacteipennis* Zett.
—. Lår gula, antenner ± gula, palper gula 2
2. Bakkropp vid basen gul. *pallicornis* Zett.
—. Bakkropp helt grå. *minutalis* Zett.

1. *lacteipennis* Zett. ♂: blåaktigt vitgrå, bakkropp ofläckad eller med svagt skönjbara mörka fläckar, thorax ostrimmad, underkinder breda, panna svart, lår svarta, vanligen vid själva basen gula, tibier gula, stundom förmörkade, tarser svarta, vingar vitaktiga, 1. ca. 4 mm.

♀: thorax ofta med 3 bruna strimmor, bakkropp med tydliga runda fläckar, l. 4—5 ½ mm.

Är troligen den allmännaste av släktets arter men är hittills endast känd från Skåne och Gotland. Den förekommer dock med säkerhet i flera andra kustlandskap på tjänliga lokaler, juni—början av nov.

2. *pallicornis* Zett. (Syn. litoralis Zett.) ♂: panna delvis gul, antenner vanligen helt gula, ben helt gula, bakkropp med 1. eller de 2 första lederna gula, fläckar saknas eller svaga. Storlek som föreg.

♀: som ♂ men 3. antennleden vanligen något förmörkad, bakkroppsfläckar och ryggstrimma tydligare.

Arten är ej allmän och är känd från Skåne, Öland och Gotland, juni—aug.

3. *minutalis* Zett. ♂: panna rödgul, antenner ganska långa, 3. leden ofta till större delen svart, bakkropp grå med brunaktiga fläckar på 2. och 3. lederna, hypopyg gult, ben och storlek som hos föreg. art.

♀: lik ♂ men något större.

Förekommer ganska sällsynt och är hittills endast känd från flygsandskullarna vid Skånes kust, juli—sept.

Macrorchis Rond.

Hithörande art är habituellt mycket lik en *Coenosia* och borde måhända rätteligen betraktas som ett undersläkte till detta genus.

meditata Fall. ♂: antenner medellånga, antennborst pubescent, underkinder breda, thorax ostrimmad eller med svaga dorsocentralstrimmor, *a* i mycket närstående rader, bakkropp kraftig och något lateralt hoptryckt med små runda fläckar på 2. och 3. segm., lår svarta med gula spetsar, lårringar gula, tarser långa svarta, benens borst som hos *Coenosia*, fotputor måttliga, vingfjäll vita, det undre långt framskjutande, l. 4 1/2—7 mm.

♀: lik ♂, bakkroppsfläckar punktformiga eller saknas.

Känd från de flesta landskap från Skåne till Jämtland och är mångenstädes en allmän art, juni—aug.

Coenosia Meig.

Släktet som är något heterogent, uppdelas i denna översikt i 5 undersläkten, av vilka 3 äro nyuppställda. Förf. har ej upptagit undersläktet *Hoplogaster* Rond., enär de tre arter som på grund av små likstora vingfjäll skulle föras hit: *mollicula, octopunctata* och *bilineella*, ej i övrigt likna varandra. Hit borde i så fall även räknats *fulvicornis*, som dock är av helt annan habitus.

Översikt av undersläktena:

1. t^1 på insidan med ett starkt apikalborst. *Coenosia* Meig. s. str.
—. t^1 utan dylikt spetsborst. 2
2. t^3 med 2 jämnstarka dorsala präapikalborst. *Trilasia* Karl.
—. t^3 endast med 1 starkt dorsalt präap. 3

3. Bakkroppsleder utan borst på ryggsidan, yttre vertikalborst saknas, bakkropp hos ♂ brett äggformig. *Lamprocoenosia* n. subg.
—. Bakkropp med utstående ryggborst, yttre vertikalborst finnas i regel... 4
4. Bakkropp hos ♂ äggrund eller oval, ej från sidorna hoptryckt......... 5
—. Bakkropp cylindrisk eller om smalt äggrund ± hoptryckt från sidorna. *Limosia* R. D.
5. Bakkropp hos ♂ oval, vingfjäll små. *Xanthorrhinia* n. subg.
—. Bakkropp äggrund, vingfjäll stora, det undre långt framskjutande. *Leucocoenosia* n. subg.

Artöversikt.

Hannar:

1. t^3 med 2 långa tätsittande dorsala präapikalborst.......... 2
—. t^3 endast med 1 långt dorsalt präap.......... 3
2. Ben utom framlår och tarser gula. *intermedia* Fall.
—. Ben svarta, tibier vid basen ± gula. *means* Meig.
3. t^1 med ett apikalborst på insidan.......... 4
—. t^1 utan ventralt *ap*.......... 5
4. Antennborst kortfjädrat, f^2 och f^3 i spetsen brett gula. *tigrina* Fabr.
—. Antennborst pubescent, lår helt svarta. *humilis* Meig.
5. Alla lår svarta.......... 6
—. f^2 och f^3 helt eller vid basen ± gula.......... 8
6. Thorax och abdomen glänsande svarta. *atra* Meig.
—. Gråpudrade, ej glänsande arter.......... 7
7. Antenner helt gula, tibier och tarser gula. *fulvicornis* Zett.
—. Antenner helt svarta, ben till största delen svarta, vitpudrad art med vitglänsande panna. *albatella* Zett.
8. Vingfjäll små, det undre ej eller obetydligt framskjutande.......... 9
—. Undre vingfjäll långt framskjutande.......... 11
9. Antenner till största delen gula, bakkropp gul med långsträckta, finhåriga buklameller. *mollicula* Fall.
—. Antenner helt svarta, bakkropp grå.......... 10
10. Höfter, lår och tibier gula. *bilineella* Zett.
—. f^1 svarta, f^2 och f^3 i spetsen brett svarta, höfter grå. *octopunctata* Zett.
11. f^1 till största delen svartaktiga.......... 12
—. f^1 gula eller endast obetydligt svartaktiga.......... 16
12. Tibier utan borst (med undantag av präapikalborsten), antenner särskilt långa. *salinarum* Stein
—. Tibier med borst, antenner ej påfallande långa.......... 13
13. t^3 svartaktiga.......... 14
—. t^3 gula.......... 15
14. 3. antennleden utlöpande i en liten spets, t^2 utan tydligt borst på framsidan, mycket liten art, l. ca $2^1/_2$ mm. *pulicaria* Zett.
—. 3. antennleden utan dylik spets, t^2 med tydligt *ad*, framtarser utom sista leden gula, l. ca. $3^1/_2$ mm. *atritibia* Ringd.
15. f^2 och f^3 i spetsen brett svarta, framtarser svarta. *geniculata* Fall.
—. f^2 och f^3 helt gula, framtarser gula. *pygmæa* Zett.
16. Bakkropp ± gul vid basen.......... 17
—. Bakkropp utan gult.......... 18
17. Antenner delvis gula, thorax ostrimmad l. 4—5 mm. *rufipalpis* Meig.
—. Antenner svarta, thorax med två brunaktiga strimmor, l. ca. 3 mm. *tricolor* Zett.
18. Buklameller med lång och fin behåring. *trilineella* Zett.
—. Buklameller utan säregen behåring.......... 19

19. t^3 med ett långt *pd*, 3. antennleden helt gul. *flavicornis* Fall.
—. t^3 utan pd, antenner helt eller till största delen svarta.............. 20
20. 3. antennleden mycket lång, vid basen något gulaktig, hypopyg ± gulaktigt. *flavicauda* Ringd.
—. Antenner och hypopyg svarta.. 21
21. Kostalsmåborsten längre än lilla tvärribban, vingar mot basen starkt avsmalnande, munkant något framskjutande. *pedella* Fall.
—. Kostalborsten kortare, vingar normala, munkant ej framskjutande....... 22
22. f^2 och f^3 i spetsen brett svartaktiga, f^1 med svartaktig strimma, t^3 oftast svartaktiga, l. ca. 2½ mm. *annulipes* Ringd.
—. Lår vanligen helt gula, t^3 gula 23
23. f^3 på insidan tätt finhåriga, bakkropp starkt nedåtböjd. *perpusilla* Meig.
—. f^3 utan fin behåring på insidan 24
24. Mindre arter, 2—3½ mm. 25
—. Större arter, 4 mm eller mera 26
25. 3. antennleden med en liten spets, panna ungefär av ögats bredd, mycket liten art, 2—2½ mm. *ambulans* Meig.
—. 3 antennleden utan spets, panna något smalare än ögat, något större, 3—3½ mm. *pumila* Fall.
26. Hypopyg anmärkningsvärt stort, varigenom bakkroppen blir kolvformig. *lineatipes* Zett.
—. Hypopyg ej särskilt stort.. 27
27. Större art, ca + 5 mm, f^1 ovan vanligen med brunaktig strimma. *sexnotata* Meig.
—. Mindre art, ca. 4 mm, f^1 helt gula? *?cingulipes* Zett.

Honor:

Hos en del arter äro benen hos ♀:na svartfärgade, under det ♂:na ha gula ben, ett motsatt förhållande till en del andra anthomyider, där ♂:na ha mörkare ben än ♀:na.

1. f^2 och f^3 helt eller övervägande gula.................................. 2
—. Alla lår helt eller till största delen svarta............................ 14
2. Undre vingfjäll ej eller endast obetydligt framskjutande............... 3
—. Undre vingfjäll långt förbiskjutande det övre............................ 5
3. f^2 och f^3 i spetsen brett svarta. *octopunctata* Zett.
—. f^2 och f^3 helt gula.. 4
4. f^1 svarta, bakkropp helt grå, palper och antenner svarta. *bilineella* Zett.
—. f^1 gula, bakkropp ± gul, palper gula, 3. antennleden vanligen ± gul. *mollicula* Fall.
5. t^3 med 2 närsittande dorsala *präap.* av nästan samma längd. *intermedia* Fall.
—. t^3 endast med 1 dorsalt *präap*... 6
6. t^1 med ett dorsalt borst ovan *präap.* *trilineella* Zett.
—. t^1 utan sådant borst.. 7
7. t^3 på mitten med 3 borst (1 *av*, 1 *ad*, 1 *pd*) *discrepans* Stein.
—. t^3 med 2 borst (1 *av*, 1 *ad*).. 8
8. 3. antennleden med tillspetsat framhörn, liten art, ca. 2½ mm, med mycket små vingfjäll. *ambulans* Meig.
—. 3 antennleden utan spets, större arter... 9
9. Bakkropp vid basen vanligen ± gul, palper delvis gula, höfter, lår och tibier gula. *rufipalpis* Meig.
—. Bakkropp helt grå, palper svarta... 10
10. f^2 och f^3 i spetsen ± brunaktiga.. 11
—. f^2 och f^3 helt gula (normalt).. 12

11\. Större art, ca. 5 mm, f^2 och f^3 i spetsen brett brunaktiga, f^2 med 2 präapikalborst på baksidan. *lineatipes* Zett.
—. Mindre art, ca. 4 mm, f^2 och f^3 i spetsen endast helt obetydligt brunaktiga, f^2 med endast 1 *präap*. (sannolikt tillfälligt) *cingulipes* Zett.
12\. Större art, 5—6 mm, thorax trestrimmig, bakkropp ofläckad. *sexnotata* Meig.
—. Mindre arter, thorax ej eller svagt trestrimmig.......... 13
13\. Thorax tydligt tvåstrimmig, bakkropp med små tydliga fläckar, höfter + — grå. *tricolor* Zett.
—. Thorax ostrimmad eller med svaga strimmor, bakkropp utan eller med svaga fläckar, höfter gula. *flavicauda* Ringd.
14\. Mittborstet på t^1 av halva tibians längd eller längre.......... 15
—. Detta borst mycket kortare.......... 16
15\. Lår i spetsen brett gula, fotputor och klor långa. *tigrina* Fabr.
—. Lår helt svarta, putor och klor ganska korta. *humilis* Meig.
16\. t^3 med 2 närsittande *präap*, tibier svarta, vid basen gula, bakkropp ofläckad. *means* Meig.
—. t^3 med endast 1 dorsalt *präap*.......... 17
17\. Svartglänsande art med svarta ben. *atra* Meig.
—. Gråpudrade arter.......... 18
18\. t^1 och t^2 gula.......... 19
—. Tibier till största delen svartaktiga.......... 25
19\. Kostalribbans småborst tydliga och nästan så långa som lilla tvärribban, munkant något framskjutande, vingar i spetsen brett avrundade, baktibier och baktarser förtjockade. *pedella* Fall.
—. Kantribbans småborst obetydliga, ej längre än ribbans tjocklek.......... 20
20\. Antennernas 2 led $\pm$ rödgul, vingfjäll små och nästan täckande varandra. *fulvicornis* Zett.
—. Antenner helt svarta.......... 21
21\. Tvärribbor starkt närmader till varandra, 4 ribbans sista stycke ca. 4 ggr så långt som det näst sista, liten art, ca. + $2^1/_2$ mm. *pygmæa* Zett.
—. Tvärribbor ej särskilt nära varandra, 4 ribbans sista stycke 2—3 ggr så långt som nästsista, något större arter.......... 22
22\. Bakben helt svarta. *atritibia* Ringd.
—. t^3 till stor del gula.......... 23
23\. Lår och lårringar helt svarta. *salinarum* Stein.
—. Lår och lårringar med något gult.......... 24
24\. Baklår vid basen något gula. *pumila* Fall.
—. Baklår vanligen ej gula vid basen? *perpusilla* Meig.
25\. Pannstrimma och orbiter vitpudrade, blåvitaktig art med vitaktiga vingar. *albatella* Zett.
—. Pannstrimma svart, svart- eller brungråaktiga arter.......... 26
26\. Små arter, $2^1/_2$—3 mm, med tillspetsat framhörn på 3 antennleden. *pulicaria* Zett. och *annulipes* Ringd.
—. Vanligen något större, ca. $3^1/_2$ mm, 3 antennleden utan spets. *geniculata* Fall.

Undersläktet *Coenosia* s. str.

1\. *tigrina* Fabr. Ganska robust art, 5—7 mm, med i bashalvan fjädrat antennborst, pannan hos både ♂ och ♀ smalare än ögat, bakkropp med tydliga, runda fläckar samt hos ♂ även sidofläckar och antydan till ryggstrimma, ben med långa borst och låren hos ♂ med långa fina hår, tibier med talrika starka apikalborst, t^1 med långt mittborst,

t^3 med två närsittande mittborst och 2 jämnstarka anteroventrala apikalborst.

Allmän i södra Sverige till Uppland, maj—okt.

2. *humilis* Meig. Liknar den föreg. men är mindre, $3^1/_2$—5 mm, antennborst till spetsen pubescent, t^3 med endast 1 *av ap*, bakkropp med stora tydliga ryggfläckar samt ryggstrimma men utan sidofläckar. Är ej så allmän som föreg. art men enl. Zetterstedt utbredd från Skåne till Lappland, juni—sept.

Undersläktet *Lamprocoenosia* n. subg.

3. *atra* Meig. Lätt igenkännlig på sin svartglänsande färg, varigenom den är olika alla andra Coenosia-arter. Endast huvud, thoraxsidor, bakkroppens 1. led och höfter äro vitpudrade, l. $2^1/_2$—$3^1/_2$ mm.

Arten är rätt sällsynt men kan lokalt påträffas i antal. Hittills endast funnen i Skåne, juli—sept.

Undersläktet *Trilasia* Karl.

4. *intermedia* Fall. Långsträckt art, l. 5—7 mm, utan fläckar på bakkroppen, antennborst långt pubescent, thorax ostrimmad eller med två otydliga dorsocentralstrimmor, *a* hårfina, oregelbundet 3- eller 4-radiga, buklameller ganska långt finhåriga, ben gula med tarser och framlår svarta, fotputor långa, undre vingfjäll långt framskjutande.

Förekommer ganska allmänt från Skåne till Lappland. Dock saknas den i mina insamlingar från Torneträsk, juni—sept.

5. *means* Meig. Till kroppsform ungefär som den föreg. men mindre, 4—5 mm, thorax och bakkropp som *intermedia*, färgen grå, hos intermedia mera gulgrå, antennborst starkt pubescent, *a* tvåradiga, ben svarta med gula knän och gulaktiga lårringar.

Förekommer över hela landet (Sk—Lpl) men är troligen allmännast i de norra landskapen, juni—sept.

Undersläktet *Limosia* R. D.

Detta är det artrikaste av undersläktena och innehåller därför också, som vanligen är fallet, olikartade former, men ett ytterligare uppdelande i undersläkten synes förf. knappt vara genomförbart för svenska arter. Som förut nämnts har *Hoplogaster* ej medtagits.

6. *mollicula* Fall. ♂ karakteriseras av långa finhåriga buklameller, gula antenner, palper höfter, ben och bakkropp. Hos ♂ saknas borstet på framsidan av t^2. Hos ♀ är bakkroppen varierande, ibland helt gul eller med det gula inskränkt till själva basen, antenner antingen ± gulaktiga eller helt svarta, tarser mörka—svarta. Honan liknar mycket ♀ till *rufipalpis*, men man skiljer dem lätt åt på vingfjällen, av vilka det undre hos *rufipalpis* skjuter långt förbi det övre, l. 4—5 mm.

Allmän över hela landet (Sk—Lpl), juni—sept.

7. *octopunctata* Zett. Är lätt igenkännlig på mellan- och baklår, som äro gula men i spetshalvan skarpt avgränsat svarta, samt på de likstora vingfjällen. Fläckarna på bakkroppen äro särskilt hos ♂ stora och tätliggande, hypopyg och buklameller stora, l. 4—+5 mm.

Arten tillhör mera de norra än södra delarna av landet och är i Lappland—Dalarna allmän på kärrmark och myrar och går på fjällen upp i reg. alpina. Den är dessutom känd från Norrbotten, Småland och norra Skåne (Åsljunga), varför dess utbredning torde sträcka sig över hela landet, juni—juli.

Anm. 1 ♀-ex. i min samling från Jämtland har f^2 och f^3 endast vid basen gula samt vingfjällen något olikstora och kan därför möjligen tillhöra *C. ovulifera*, en närstående art, beskriven av Tiensuu från Finland.

8. *bilineella* Zett. Antenner ganska långa och smala, svarta, antennborst tydligt pubescent, palper svarta, thorax med 2 bruna linjer, bakkropp med rätt små rundade fläckar, hypopyg stort, vanligen delvis något gulaktig, ben gula, f^1 sällan med brunaktig strimma, tarser mörka, vingfjäll små, det undre knappt eller obetydligt framskjutande. Hos ♀ äro f^1 svartaktiga och bakkroppen ofläckad, l. ca. $4^1/_2$ mm.

Är sannolikt utbredd över större delen av landet, då den är känd från Skåne, Dalarna, Jämtland och Lappland. Vid Undersåker i Jämtland förekom den allmänt på slätteräng, juni—aug.

9. *trilineella* Zett. Arten igenkännes på t^1, som har ett dorsalt borst, sittande något lägre än mittborstet samt på de breda, långhåriga buklamellerna hos ♂. Antenner och palper svarta, antennborst starkt pubescent, thorax med 3 fina strimmor, bakkropp kort och robust med tydliga fläckar hos ♂, ben gula, f^1 stundom med brunaktig strimma. Honan är lik ♂ men bakkroppsfläckar saknas eller svaga, l. 5—6 mm.

Förekommer allmänt i kärr och på mossar över hela landet, juni—aug.

10. *discrepans* Stein. Arten skall enligt Stein mycket likna *intermedia* Fall., och detta är också fallet med ett par ♀, som jag funnit och som sannolikt tillhöra arten ifråga. De överensstämma i färg och storlek med jämförda art, och vad bakkroppen beträffar saknar denna helt fläckar, ben och höfter gula, tarser svarta, f^1 med svag brunaktig strimma. Hos *intermedia* äro framhöfter och framlår nästan helt svarta; *a* hårfina oregelbundet fyrradiga. Ex. avvika f. ö. från *intermedia* genom följande: antenner längre, antennborst kortare pubescent, thorax trestrimmig, t^3 med endast 1 längre dorsalt präapikalborst samt med ett extra mittborst, analribba kortare.

2 ♀ ex. funna vid Sandreda i Småland d. 4.7. 1927.

11. *flavicornis* Fall. Arten har liksom den föreg. ett *pd* på t^3. Antenner smala med 3. leden gul, antennborst kortfjädrat, palper gulaktiga,

thorax med 3 svaga strimmor, *a* tvåradiga, bakkropp robust med 3 par rundade brunaktiga fläckar, hypopyg mycket stort, lameller stora, breda, i kanten gulaktiga, ben jämte höfter helt gula, vingar gulaktiga. ♀ är förf. obekant, varför den ej kunnat komma med i bestämningstabellen.

2 ♂ funna i Råå kärr vid Hälsingborg, 4.8. 1917.

Anm. Vid beskrivningen av denna art i »Die Tierwelt Deutschlands» säger Karl, som möjligen återgivit Pandellé, att vingarna vid basen äro mörka, att bakkroppen är helt svart och att f^3 på baksidan äro försedda med långa och fina borst. Dessa kännetecken äro emellertid felaktiga, enär vingarna äro gulaktiga vid basen, bakkroppen ljusgrå och baklåren utan dylika borst. Vid försök att bestämma mina ex. efter Karl kommer man därför ej till *flavicornis* men väl till *discrepans*, och beskrivningen på denna stämmer i allt in på mina ex. Är månne *discrepans* hos Karl identisk med *flavicornis*? Den art, som jag i det föregående omtalat som *discrepans* och av vilken jag tyvärr saknar ♂, är helt olika *flavicornis* men däremot förvillande lik intermedia. Förf. har haft tillfälle att se autentiskt ex. av *flavicornis* i Zetterstedts samling.

12. *sexnotata* Meig. En ganska smärt och långbent art. Antenner något kortare än ansiktet med tydligt pubescent borst, bakkropp med 3 eller 4 par tydliga fläckar, hypopyg måttligt, ben gula, höfter delvis gråaktiga, f^1 med eller utan brunaktig strimma, tarser svarta, f^3 med fåtaliga *av* och *pv*.

Honan har kortare ben, har inga eller svaga fläckar, framlår och höfter mera svartaktiga.

Förf. har funnit arten i Råå kärr samt vid Visby och Klintehamn. Enl. Zetterstedt förekommer arten från Skåne till Lappland, juni—början av sept.

13. *lineatipes* Zett. Av denna art har jag endast funnit 1 ♂-ex., som jag förmodar höra hit. Det liknar mycket föreg. art men är mindre, ca. 4 mm, hypopygiet är mycket större och inslaget under buken, f^2 och f^3 äro vid spetsen svagt brunaktiga.

Ex. är funnet i norra Jämtland vid Gäddede, juli 1915. Zetterstedt beskriver endast ♀, som har f^1 nästan helt svarta, f^2 och f^3 mera brunaktiga än hos mitt ♂-ex. Zetterstedt fann arten i Jämtland och Småland.

14. *cingulipes* Zett. Arten beskriven av Zetterstedt efter ett ♀-ex. från Lapponia Lulensis och finnes i Lund. Det liknar *lineatipes* men är något mindre och f^2 och f^3 äro mindre brunaktiga. Ett ♂-ex. förf. fann vid Abisko kan möjligen höra hit. Det är mycket likt ♂ till *sexnotata* men är något mindre med kortare ben och har endast 1 kort och fint borst på undersidan av f^2, fotputor och klor något kortare. Från det under *lineatipes* nämnda ♂-ex. avviker det genom gulaktiga tarser och mindre hypopyg, framtarsens 1. led mer än 1/3 av tarsens längd. De

få ex. som stått till mitt förfogande har ej kunnat ge mig någon säker kännedom om dessa båda arter.

15. *rufipalpis* Meig. ♂ igenkännes på de långa delvis gula antennerna, de gula palperna, den vid basen gula bakkroppen, som har svaga brunaktiga fläckar, hypopyg och buklameller till stor del gula, höfter och ben gula. Honan är som förut nämnts under *mollicula* mycket lik denna art men skiljes lätt på de olikstora vingfjällen, l. 4—5 mm.

Ej sällsynt i södra Sverige (Sk, Ög, Vg, Öl, Gl, Upl och Dlr). Märkligt nog synes den ej ha varit känd av Zetterstedt, juni—början av okt.

16. *flavicauda* Ringd. Liknar den föreg. och har liksom denna ett delvis gult hypopyg och ± gula buklameller, men bakkroppen är helt grå med svaga punktformiga fläckar, antennernas 3 led endast vid basen något gulaktig och palperna mörkare.

♀: antenner helt svarta, bakkropp grå, ofläckad, f^1 stundom något förmörkade.

Funnen av förf. i några få ex. i Skåne (Hälsingborg, Tyringe, Arkelstorp) juni—aug.

17. *tricolor* Zett. Liten art, ca. 3 mm. ♂: bakkroppens två första leder gula med eller utan svartaktig strimma, 3 och 4 lederna svartaktiga med tydliga fläckar, som stundom även synas på 2 leden, antenner långa svarta, palper gula, höfter och ben gula, tarser något förmörkade.

♀: bakkropp grå med tydliga runda fläckar på 2—4 lederna, f^1 delvis mörka.

Förekommer rätt allmänt i södra Sverige och är känd från Skåne, Östergötland, Öland och Uppland, juni—okt.

18. *salinarum* Stein. ♂: antenner mycket långa, 3 leden med tillspetsat framhörn, antennborst kort med förtjockade och något förlängda basleder, munborst kraftigt, bakkropp mörkgrå eller blågråaktig med mycket stora fläckar på 1—3 lederna, ben gula, f^1 med brunaktig strimma, f^3 med bred svart ring vid spetsen, tibier utan borst (med undantag av spetsborsten), fotputor och klor korta, vingfjäll vita, l. ca. 3 mm.

♀: ben svarta med ± gula tibier, som äro normalt borstklädda, bakkropp svartgrå, ofläckad?

Endast funnen i Skåne, där förf. påträffat den på strandäng vid Landskrona, d. 26.8. 1918.

19. *atritibia* Ringd. ♂: antenner ganska kraftiga, 3 leden med något tillspetsat framhörn, antennborst kort pubescent, vid basen något förtjockat, underkinder ganska breda, bakkropp grå med vanligen rätt svaga fläckar, f^1 nästan till spetsen svarta, framtibier och framtarser gula, f^2 i bashalvan gula, t^2 gula, tarser svarta, f^3 svarta, vid själva basen gula, t^3 och tarser helt svarta, båda något förtjockade, putor och klor korta, vingfjäll vita, avståndet mellan tvärribborna 1—1½ ggr så långt som bakre tvärribban, l. ca 3½ mm.

♀: bakkropp svartgrå med knappt synliga fläckar, f^1 och f^2 samt bakben och alla tarser svarta.

Hittills blott funnen i Lappland på fjället Nuolja på ängsmark något ovanför trädgränsen, 9.7.1918.

20. *pumila* Fall. ♂: huvud och antenner rätt starkt vitpudrade, antenner långa med långt och fint borst, bakkroppsleder 1—4 med avlånga och ganska tydliga fläckar, ben gula, tarser svartaktiga, fram- och mellanhöfter gula, bakhöfter grå, f^3 på insidan vid spetsen vanligen med en mindre, mörk fläck, ben med ordinär beborstning, putor och klor medelmåttiga, l. ca. 3 mm.

♀: bakkroppsfläckar något svagare, alla lår svarta, själva basen och lårringarna gula, höfter svarta.

Förekommer allmänt över hela landet (Sk—Lpl) och går på fjällen upp i regio alpina, maj—sept.

21. *perpusilla* Meig. ♂: som föreg. art men något större, $3^1/_2$—4 mm, f^3 på undersidan finhåriga. Honan är svår att skilja från föreg. arts.

Funnen av förf. på slåtterängar i Jämtland vid Undersåker och i Lappland vid Gällivara, juli.

22. *geniculata* Fall. ♂: antenner långa, bakkroppsfläckar tydliga, avlånga och ofta ganska stora, hypopyg stort, buklameller långa, finhåriga, höfter svarta, f^1 svarta, f^2 och f^3 i bashalvan gula (som hos octopunctata), t^1 och t^2 gula, t^3 delvis gula, stundom helt svartaktiga, tarser svarta, l. 3—$3^1/_2$ mm.

♀: alla lår svarta, tibier ± gula, bakkropp svartgrå med svagare fläckar.

Förekommer enl. Zetterstedt från Skåne till Lappland, maj—sept.

23. *pygmæa* Zett. ♂: liknar *pumila* men är mindre, ca. $2^1/_2$ mm, f^1 nästan helt svarta, hos somliga ex. saknas spetsfläck på f^3, höfter svarta, tvärribbor mera närmade till varandra.

♀: ben svarta, *t* ± gulaktiga.

Denna lilla art är hittills endast funnen i Skåne och på Gotland, juni—aug.

24. *ambulans* Meig. En mycket liten art, 2—$2^1/_2$ mm, som mycket liknar *pumila*, från vilken den dock lätt skiljes på storleken och på 3 antennleden, vars framhörn löper ut i en fin spets, vingfjäll ovanligt små. ♀: höfter och f^1 svarta, f^2, f^3 och tibier gula.

Känd från Skåne, Gotland, Uppland, Dalarna och Jämtland, maj—juli.

25. *pulicaria* Zett. Är av ungefär samma storlek som den föreg. och har liksom denna en liten spets på 3. antennleden. ♂: höfter svarta, f^1 svarta, f^2 och f^3 svarta med ± gulaktig bas, t^1 och t^2 vanligen gulaktiga, t^3 mest svartaktiga, tarser svarta (benens färg tycks variera något), putor och klor korta, kroppsfärg blågråaktig, bakkropp med två rader ganska stora fläckar, hypopyg rätt stort. ♀: ben vanligen

nästan helt svarta, tibier vid basen något gulaktiga, fläckar saknas eller mycket svaga.

Är ganska allmän och förekommer sannolikt över hela landet (Sk, Sm, Gl, Hrj, Jmtl, Lpl). På fjällen även i reg. alp., juni, juli.

26. *annulipes* Ringd. Liknar den föreg. och är måhända endast en varitet. ♂: ben till största delen gula, framhöfter delvis gula, f^1 ovan med brunaktig strimma, f^2 och f^3 gula med ± brunaktiga spetsar, t^1 och t^2 gula, t^3 svart- eller gulaktiga, bakkroppsfläckar saknas eller mycket svaga. ♀: som föreg. art.

Funnen av förf. i Skåne (mossar vid Rössjöholm) samt i Jämtland vid Undersåker (reg. sylv.) och på Ottfjället (reg. alp.), maj—juli.

27. *pedella* Fall. (*decipiens* Meig.). Liknar till storlek och benens färg *pumila* men skiljes lätt på den ofläckade bakkroppen, vingarnas ovanliga form och den småborstade kantribban, baktibier och baktarser förtjockade, skutellens spetsborst svaga, bakkropp något lateralt hoptryckt.

Allmän över hela landet (Sk—Lpl), juni—okt.

Leucocoenosia n. subg.

28. *albatella* Zett. ♂: panna bredare än ögat, sedd framifrån jämte orbiter helt vitpudrad, 3 antennledens framhörn med fin spets som hos *ambulans*, underkinder breda, thorax och bakkropp blåvitaktigt pudrade, den senare ofläckad, hypopyg ganska stort, ben svarta med gulaktiga tibier, klor och fotputor små, vingar vitaktiga, vingfjäll mycket stora, vita, l. ca. +2 mm.

Denna lilla sandfärgade art är hittills endast funnen på Gotland (Zetterstedt).

Xanthorrhinia n. subg.

Yttre och inre vertikalborst av samma längd, 2 lika långa humeralborst, de båda posthumeralborsten av nästan samma längd, bakkropp hos ♂ oval, vingfjäll små, nästan likstora.

29. *fulvicornis* Zett. ♂: antenner helt gula, bakhuvud starkt utvecklat, thorax och bakkropp blågråaktigt pudrade, bakkropp ofläckad, hypopyg måttligt, ben med till största delen svarta lår, tibier och tarser gula, klor och fotputor ganska små, l. ca $2^1/_2$ mm.

♀: antenner svarta, endast baslederna delvis gulaktiga, tibier och tarser mörkare, f. ö. som ♂.

Känd endast från Lapplands och Jämtlands fjällltrakter, där den även går upp i reg. alpina.

Spanochæta Stein.

Av särskilt spenslig gestalt och sparsam beborstning på de långa benen, vingar långa och smala.

dorsalis v. Ros. ♂: pannans bredd något större än halva ögats bredd, orbiter vitskimrande med 2 par långa och 2 par korta borst, yttre vertikalborst saknas, pannstrimma djupsvart, antenner gula och ganska korta med långt borst som är starkt pubescent, palper gula, thorax mörkgrå, ostrimmad, *a* korta och nästan enradiga, bakkropp hoptryckt från sidorna, 1 och 2 leden gula med ryggstrimma, 3 och 4 grå med tydliga fläckar, ben gula med något mörkare tarser, framhöfter gula, lår med mycket sparsamma borst, t^1 och t^2 utan borst utom präap. och apikal, vingar gulaktiga, vingfjäll vitaktiga, l. 5—6 mm.

♀: 3 antennleden mörk, bakkropp endast vid själva basen något gul, 2—4 lederna med fläckar, även 1. med spår av sådana, ben mera håriga, t^2 med 1 borst på baksidan.

Arten har en sydlig utbredning och är hittills endast funnen i nordvästra Skåne i vassruggar vid Råå och Arild, juli—sept.

Allognota Rond.

Skild från övriga *coenosiiner* på kostalribban, som endast når 3 längdribbans spets, f. ö. som en liten *Coenosia*.

agromyzina Fall. ♂: panna ungefär av ögats bredd, pannstrimma bred med kort triangel, orbiter smala, antenner mycket långa med pubescent borst, antenner, palper och ben svarta, baklår vid basen stundom något ljusare, thorax och bakkropp svartgrå, den förra ostrimmad, den senare utan eller med mycket svaga fläckar, *a* fina, i närstående rader, bakkropp äggrund, hypopyg tydligt, ben utan anmärkningsvärd beborstning, t^2 utan *ad*, fotputor och klor mycket små, tvär ribbor närstående, 4 ribban mot spetsen mycket fin, vingfjäll ganska små, vita, det undre måttligt framskjutande,

♀: som ♂ men t^2 med kraftigt *ad*, l. 2—$3^1/_2$ mm.

Känd från Skåne, Östergötland och Uppland, maj—okt.

Schoenomyza. Hal.

Släktet avviker väsentligt från övriga inom denna underfamilj och synes bilda en övergång till de holometopa flugorna. Det har också förr ansetts tillhöra denna grupp. Karakteristiskt är den mycket breda pannan samt antennernas form och sträckning, t^2 har på insidan ett borst och 1 baktarsleden har på undersidan ett litet borst som hos *Hylemyiinæ*, vingfjäll ovanligt små, täckande varandra.

litorella Fall. ♂: ansikte och kinder guldgula, panna och antenner till största delen blåaktigt silverglänsande, den förra bildande en platta, inskuren såväl vid antennbasen som vid hjässan, 2 oritalborst, det bakre bakåtriktat, såväl yttre som inre vertikalborst kraftiga, postvertikalborst svaga, palper och ben svarta, thorax brunaktig med ± tydliga ljusare dorsocentral- och skulderstrimmor, framtill med två svartaktiga

mittstrimmor, *a* korta, bakkropp nästan jämnbred, vitgrå- eller blågråaktigt pudrad med ibland sammanflytande fläckar på 2—4 lederna, hypopyg tydligt, t^1 med mittborst och ytterligare 1 på framsidan, t^2 med 1 anterodorsalt borst och 1 mera dorsalt sittande präapikalborst, 1 *pd* och 1 *av*, fotputor och klor små, tvärribbor svagt beskuggade, kostalribban med tydliga småborst, vingfjäll vitaktiga, l. 2—3 mm. ♀: panna med till antennbasen nående triangel, 3 orbitalborst, ansikte och kinder vitglänsande, f. ö. som ♂.

Arten är allmän på sumpiga ställen (stränder, kärr o. s. v.) och är utbredd över hela landet (Sk—Lpl), på fjällen även i reg. alp., maj—aug.